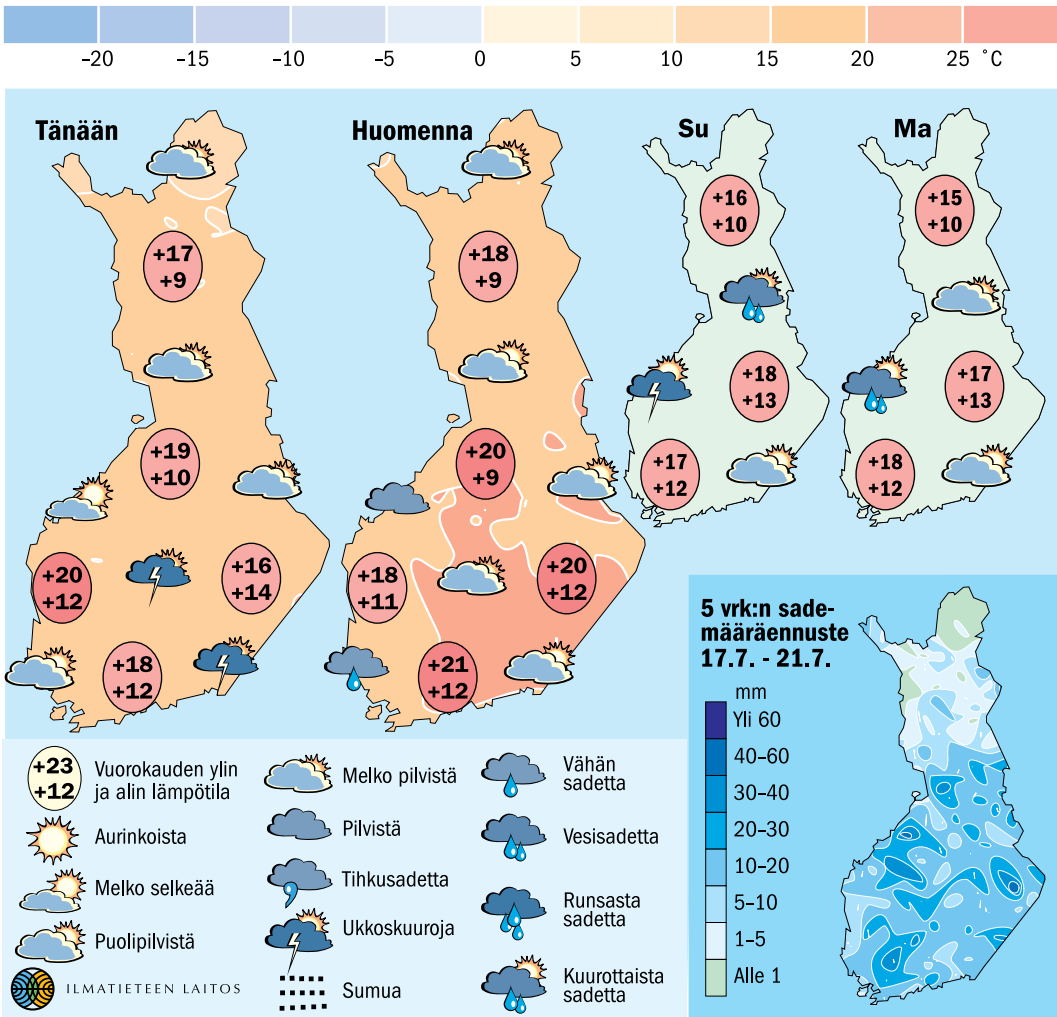

MAASEUDUN TULEVAISUUS

NRO 81 – PERUSTETTU 1916
PERJANTAINA 17. HEINÄKUUTA 2015

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

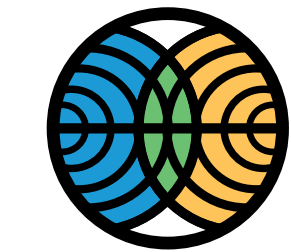
Epävakaista

SUOMI KUULUU MA-TALAPAINEEN alueeseen, pilvisyys vaihtelee ja maan etelä- ja keskiosassa tulee sade- ja ukkoskuuroja useana päivänä. Paikoin sademäärät voivat olla runsaita. Lapissa on hieman poutaisempaa, mutta sielläkin kuuroja tulee etenkin Keski-Lapissa.

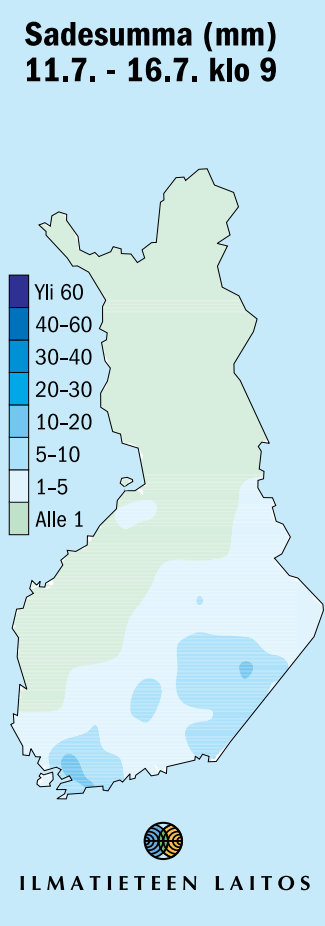
PÄIVÄN YLIN LÄMPÖTILA on pääosin 15–22, Pohjois-Lapissa 10–15 asteen välillä. Yön alin lämpötila on 7–15, Pohjois-Lapissa 3–8 asteen välillä.

JAKSON ENNUSTETTU SADEMÄÄRÄ on 5–20 millia, maan etelä- ja keskiosassa paikoin 20–35 millia. Sateen kuoroluonteisuudesta johtuen sademäärässä esiintyy paikallista vaihtelua.

SEURAAVAN VIIDEN VUOROKAUDEN AIKANA sää jatkuu epävakaana ja hieman tavanomaista viileämpää.

KOSTEUSTILANNE

SÄÄ EILEN

Paikka	Lämpötila	Pilvisyys	Sade 5 vrk
Helsinki	17	●	7.4
Kiikala	18	●	5.7
Turku	19	●	5.0
Jomala	17	●	11.3
Pori	18	○	
Niinisalo	18	○	
Tampere	19	○	6.3
Jokioinen	17	○	6.3
Lahti	19	○	4.6
Kouvola	18	●	6.9
Lappeenranta	16	●	4.7
Mikkeli	17	○	
Ilomantsi	15	○	1.6
Joensuu	16	○	2.6
Kuopio	17	○	2.5
Viitasaari	17	●	1.5
Jyväskylä	17	○	3.1
Ähtäri	16	●	3.1
Kauhajoki	18	●	0.4
Vaasa	17	○	
Ylivieska	13	●	0.3
Kajaani	16	○	0.3
Kuusalo	15	●	0.7
Pudasjärvi	15	○	0.4
Suomussalmi	15	○	1.1
Kuusamo	14	○	0.8
Rovaniemi	16	○	
Pello	16	○	
Salla	16	○	0.3*
Sodankylä	16	○	0.1
Muonio	15	○	0.4
Kilpisjärvi	10	○	
Ivalo	15	●	
Utsjoki	15	●	0.2

Kestotilaajana saat aina enemmän!

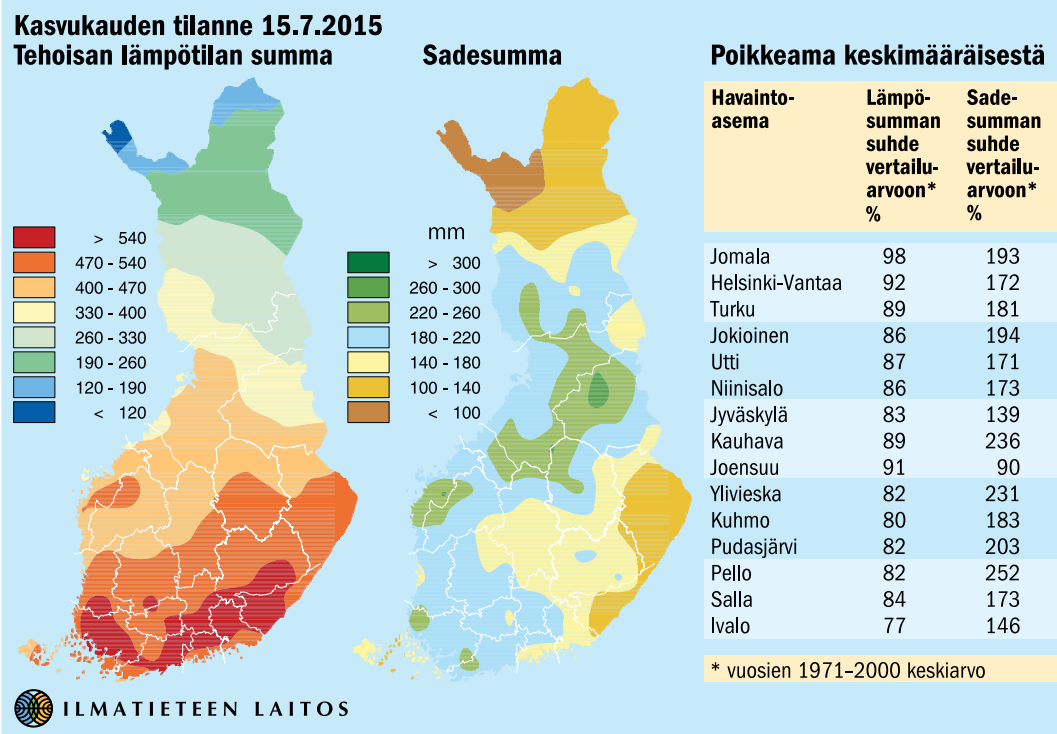
Maatalouden sääpalvelun puhelinnumero

• 24 tuntia vuorokaudessa
• hinta: 0,93 €/min + paikallispuhelimaksu

Kaikkialla maassa alueellisenä numerosta: 0600 10620

Ilmatieteenlaitoksen

KASVUKAUSI

Hukkakauran torjunta aloitettava viimeistään nyt

Viileä ja sateinen sää on yhä hidastanut kasvustojen kehitystä.

Kasvukauden tohoisa lämpösumma Jokioisilla 14.7. oli 508 päiväastetta. Vastaavaan aikaan viime kesänä lämpösumma oli 617 päiväastetta.

Myöhäiseen kasvukauteen on syytä varautua. Kevätviljojen sadonkorjuu alkanee pääosin vasta syyskuun puolella. Osa ohrakasvustoista on jo menetetty.

Hukkakauran torjunta
Hukkakauran kemiallisella torjunnalla on kiire. Toukokuun puolivälissä kylvetyt viljat voivat kärsiä liiasta kosteudesta, mutta hukkakaurat aloittavat korrenkasvua ja ensimmäiset tulevat röyhylle. Axialin käyttöaika on hukkakauran lippulehtiasteelle. Ruiskuta hukkakaurantorjuntavalmiste mielellään yksin, älä sekoita, jollei sekoitustaulukoissa anneta lupaa.

Rehevien kevätiljakasvustojen kasvua voi säätää viljan lippulehtiasteella Modduksella, Terpalilla ja Ceronella. Käyttömäärä on sovitettuna käyttöohjeen ja lajikkeen mukaan.

Valikoiva juolavehnan torjunta öljykasveista, herneestä, pelavasta ja ensimmäisen vuoden kuminasta tehdään juolavehnan 4–6-lehtiasteella ja kun juolavehna on 20–30 senttiä korkeaa. Juolavehna- ja hukkakauraruiskutuksessa on ilman suhteellisen kosteuden oltava enemmän kuin 70 prosenttia.

Viljojen tautipaine ei ole rauhoittunut
Sateen ja poudan vaihtelu on suosiolllista viljojen sienitautueille. Kasvitautioireet ovat parhailaan hyvin tunnistettavissa. Kasvuolosuhteet ovat ohjanneet, mitkä taudinaiheuttajat ovat vallitsevia.

Lehtilaikkautaudit etenevät rehevissä kasvustoissa, jotka eivät kärsi liiasta kosteudesta.

Alttiista ohra- ja kevävehnälajikkeissa esiintyy paikoin härmää. Etelä-Suomen rannikkolailla keltaruoste on siirtynyt kevävehniin ja leviää tuulen mukana edelleen uusille alueille. Ainevalintaa ja käyttömäärää ohjaavat esikasvi, muokkaus, siemenen peittäys, lajikkeen taudinkestävyys ja havaitut kasvitautit.

Strobiruliini-seoksissa voi

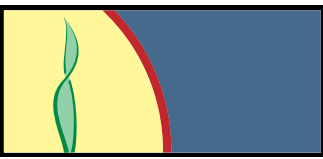
Ensimmäiset hukkakaurat ovat jo röyhylä, kun muut ovat vasta lippulehtivaiheessa.

myöhäisillä lajikkeilla painottaa triatsolin osuutta. Torjunta ajoittuu ohralle ja kauralla lippulehtivaiheeseen ja vehnällä tähkälletulovaiheeseen.

Paikoin kaurakasvustoissa on näkynyt voimakkaita ruushtavanpunaista oireita, jotka saatavat olla bakteeritautien, kehälaikun, aiheuttamia. Kehälaikun ensioireet ovat pieniä vaaleanvihreitä soikeita laikkuja, usein kolmannessa tai neljännessä kasvulehdessä ylhäältäpäin. Vähitellen laikun keskion vihertävä väri muuttuu vetisen harmaaksi tai ruushtavaksi.

Laikkua ympäröi vaaleampi kehä, josta taudinaiheuttaja on saanut nimensä. Kauran bakteerioosi saattaa oireiltaan sekoittaa kauranlehtilaikkuun tai mangaanipuutukseen. Myöhemmin lehtilaikkua erottuu tummemman, jopa lilanpunaisena. Kasvustoruiskutukset eivät tehoa kehälaikkuihin.

Kostea ja lämmin sää edistää Fusarium-sienten aiheuttamien punahomeiden leviämistä. Oireet tulevat esiin täkkässä, jos se yksittäisiin jyviin ilmestyy

AJANKOHTAISTA

muusta jyvistä erottuva alue. Oire näkyy ohrassa usein tummanruskeana ja vehnässä sekä kaurassa vaaleampana alueena. Alue laajenee ja vehnässä siihen voi kasvaa punertavaa, pehmeää rihmastoa. Mikäli jyvä kehittyä, se on pieni ja väriltään usein harmahtavan ruskea. Punahomeen etenemistä voi hillitä siihen hyväksytyillä valmisteilla viljan kukinnan aikaan varoajat huomioiden.

Siemenlevintäiset kasvitautit ohran viirutauti sekä lentonoki ovat parhaimminkin nähtävissä tähkämisen alussa.

Alkukesän viileys suosi myös näiden taudinaiheuttajien esiintymistä. Puhtaasti siemenlevintäisiin kasvitautiteihin eivät kasvustoruiskutukset tehoa, mutta havainnointi on tarpeen erityisesti, jos sato on suunniteltu siemeneksi.

Kasvitautien lisäksi oireita aiheuttavat myös muut tekijät. Kaurassa ja ohrassa esiintyy paikoin voimakkaita mangaanipuutosoireita. Runssateisilla alueilla kasvustot kellastuvat juurten hapenpuutukseen. Kaikilla viljalajeilla on havaittu myös satunnaisia ruiskutusvioletuksia ja ympäristöstä sekä kasvurytymistä aiheutuvia fysiologisia oireita.

Tähdäsäsket vehnäkavustoissa

Alkukesän säteet ovat olleet suotuisat tähdäsäskien kuoriutumiselle. Riski on suurin lohkoilla, joilla on viljelty useana vuonna vehnää. Tähdä- ja vehnäsäskien tarkkailu aika on vehnän tähkälletulosta kukintavaiheeseen saakka. Tarkkailun kannattaa ryhtyä, jos sääksen muninta-olosuhteet ovat hyvät eli jos illalla on tyntä ja sateetonta sekä lämpötila yli 14 astetta.

Torjuntakynnyksen oranssinkeltaisella tähdäsäskellä on keskimäärin 1 sääski/6 tähkää, sitruunankeltaisella vehnäsäskellä 1 sääski/3 tähkää.

Muuten viljojen tuhoilaistilanne on rauhoittunut epävakaisten säännä vuoksi. Kirvoja on havaittu paikoin, mutta torjuntakynnyksiä ei ole ylittynyt. Kirvojen torjuntakynnyksen korrenkasvuvaiheessa keskimäärin yli viisi kirvaa ja viljan tultua tähkälle kymmenen kirvaa kortta kohti.

Öljykasvilohkojen rapsikuriaistilanne

Rapsikuriaistarkkailu on ajan-kohtaista enää vain myöhäisissä kevätoilykasvukasvustoissa, jotka eivät ole vielä kukintavaiheessa. Kukinnan alkua torjunta on vielä sallittua neonikotinoidi-valmisteilla, jos niitä ei ole aiemmin kasvukaudella käytetty, tai Mavrik-valmisteella mehiläisten lentoajan ulkopuolella (klo 21–06). Täyskukinnan aikaan tuholaitorjunta ei ole sallittua millään valmisteella.

Aikaisin kylvetyissä rapsi- ja rypsikasvustoissa on Etelä-Suomessa havaittu litusääsken toukkia litujen sisällä. Valkoiset toukat syövät lidun sisäpintaa ja kehittyviä siemeniä. Vioituksen seurauksena lidut aukeavat helposti. Litusääsket munivat litujen sisälle rapsikärsäkkään tekemien reikien kautta. Molemmat lajit hyötyvät syys- ja kevätoilykasvien viljelystä samalla alueella. Torjunta ei enää tässä vaiheessa kannata.

Öljykasvipelloilla on havaittu kalkkihometta. Kalkkihometta paistuttaa ja vääntää kukinnan aikaan versojen kärkiä, jotka peittyvät valkealla lumimaisella homekerroksella. Myöhemmin kalkkihometan tartuttamat latvat muuttuvat ruskeiksi ja lidut ovat yleensä tyhjiä. Kalkkihometan tartuntalähteenä on lutukka.

Hernekääriäisen torjuntakynnyksen ylittynyt

Hernekääriäinen on lommossa ja torjuntakynnyksen on jo ylittynyt paikoin Etelä-Suomessa. Hernekääriäisen torjunta kohdistetaan kuoriutuvien toukkien aikuisten esiintymishuipun ja lämpösumman perusteella. Torjuntatarve ja -ajankohta määräytyvät lohko-kohtaisen feromonipyydystarkkailun avulla.

Torjuntakynnyksen riippuu herneen käyttötarkoituksesta. Ohjeellinen kynnyssarvo kuivaherneelle on vähintään 10 uutta kääriäistä missä tahansa pyydyksessä kahtena peräkkäisenä tarkastuskertana. Tuoreherne tuotannossa kynnyssarvo on pienempi: yli 3 kääriäistä kahtena peräkkäisenä tarkastuskertana.

Suosittelua torjunta-ajankohta on, kun +10 asteen ylittävää lämpösummaa on torjuntakynnyksen ylittymisestä kertynyt yli 80 astetta eli olosuhteista riippuen yleensä noin 8–12 vuorokauden kuluttua. Oikea ruiskutusajan kohta on heti, kun toukat ovat kuoriutuneet munista, mutta eivät ole vielä ehtineet kaivautua palkoihin. Ruiskutus tehdään joka tapauksessa vasta kukinnan alettua.

Kukkivan herneen käsittely on sallittu vain mehiläistenlentoajan ulkopuolella kello 21 ja 06 välisenä aikana. Käyttö lähempänä kuin 60 m mehiläispesistä on kielletty ilman mehiläishoitajan lupaa.

Kuminassa kasvitauteja

Sateet ja kasvustojen kosteus ovat lisänneet kuminan kasvitautiriskiä. Kosteissa olosuhteissa pahkahomeen viottamat oransseiksi ja kuitumaisiksi muuttuneet varret lakoonutuvat ja mätänevät helposti. Lisäksi kuminassa voi olla versolaikkua, joka on oireiltaan selvärajaisempaa ja tummempaa.

Kuminan rengaspunkin vioitusoireet alkavat näkyä, kun siemenet kehittyvät. Vioittuneet kasvit erottuvat muusta kasvustosta vaaleina tai vaaleanpunaertavina laikkuina, joissa havaittavissa kukkakaalimaisesti epämuodostuneita kukintoja. Samoissa kasveissa voi näkyä myös persiljamaisesti sykeröityneitä lehtiä.

Alkukesän sää ei ole ollut otollinen rengaspunkin kehitykselle, mutta paikallisia tuhoja saattaa silti esiintyä.

Perunaruton riski suuri

Perunaruton riski on nyt suuri – ilmoita Lukeen havainnoista pahimpien riskialueiden korjaamiseksi!

Viime päivien säät ovat suosineet perunaruton puhkeamista. Ruttoa on jo paikoin havaittu yksittäisissä kasveissa varsiuruttua tai alkavina lehtiuruttopesäkkeinä myös pelloilla, joilla rutontorjuntaruiskutuksia on tehty.

Nyt on tärkeää suojata kasvustot rutolta, vaikka perunan kasvu onkin pari viikkoa jäljessä – rutto ei odota perunan kehittymistä. Lähipäivien sääennuste ei näytä tuovan helpotusta ruttoriskiä.

Luke yhdessä peruna-ammattilaisten kanssa haluaa informoida viljelijöitä, missä paikoin Suomea ruttoriski nyt on suurimmillaan.

Jos löydät ruttolajukkuja perunasta, ilmoita havainnosta asko.hannukkala@luke.fi. Kuvaava lyhyesti lajike, tartunnan laajuus ja havaintopaikka vähintään kunnan tarkkuudella.

Havainnot auttavat kohdentamaan varoitukset niille alueille, joilla nyt on todella oltava varuillaan.

Havaintokartta löytyy linkistä <http://euroblight.net/late-blight-survey-mapper/>.

LUONNONVARAKESKUS

www.luke.fi/kasper

Mansikan tyvimätä voi iskeä vielä sadon kypsyessä

Mansikan tyvimätä voi kiihdyttää kasveja vielä sadon kypsyessä.

Voimakkaiden sateiden jälkeen voi satoon kehittyä nahkamätä, jonka tunnistaa marjojen himmeistä väristä ja käyneen mehun hajusta.

Mansikalla jatketaan sadonkorjuun yhteydestä viotusten arviointia, lehtien ja ripsiäisten viotukset raakileissa ja kypsissä marjoissa ovat selvästi havaittavissa.

Myös vattukärsäkkään kuitattamat nuput voidaan vielä huomioida.

Sadekesän seurauksena etanoiden viotuksia voi nyt esiintyä tavallista enemmän.

Mansikkapunkin oireita tarkkaillaan avautuvista lehdistä, tarvittaessa varaudutaan torjuntaan sadonkorjuun jälkeen.

Tarkempi punkkianalyysi vaatii näytteen tutkimusta. Biologinen torjunta on edelleen ajankohtaista ja petopunkkien leivyksiä tilanteen mukaan voidaan jatkaa elokuulle saakka.

Hedelmäpuut

Pihlajanmarjakoin munien kuoriutuminen on alkanut. Kuoriutumisen alkamisen ja viotuksen runsauden voi arvioida raakileiden pinnalle kehittyvistä vaaleista nestepisaroista, jotka osoittavat toukkien kaivautumispaikeita.

Monin paikoin tarvitaan toinenkin torjuntakäsittely. Torjunta-aineista Calypso, Coragen ja Mospilan ovat käytettävissä. Omenakääriäisen torjunta-aika

osuu monessa tapauksessa yksin pihlajanmarjakoin kanssa. Torjuntaruiskutukset tehoavat myös lehtikirvihin.

Luumulla on Kaakkois-Suomessa havaittu maalle uusi tuholainen, luumupistiäinen (Hoplocampa sp., kahdesta lajista vielä varmistamatta). Luumupistiäisen toukat viottavat luumun raakileita syömällä kehittyviä siemeniä, yksi toukka viottaa useita raakileita.

Omenaruvien esiintymistä on tarkkailtava ja torjunta on edelleen tarpeen, jos rupilaikkua on kehittynyt lehtiin. Versotautitartunta alkukesän aikana on saattanut aiheuttaa nuorten versojen ja lehtien ruskettumista, erityisesti jos rupitorjuntaa ei ole tehty.

Oire muistuttaa jonkin verran tulipoltetta, mutta viotuskohdistusta ei löydy bakteerilimaa.

Herukat

Herukansilmukoin muninta jatkuu, feromonipyydyksillä voi seurata lajin esiintymistä. Viime vuonna lajia esiintyi vähän verrattuna herukkakoisiin.

Mustaherukalla ojuepistiäisen toukkien viottamat, ennenaikaisesti kypsyvät ja pullistuvat raakileet voi kerätä pois pihapensaista ennen toukkien poistumista marjoista. Vilja- ja nappikilpiäisten toukat ovat pääosin kuoriutuneet ja liikkuvat lehdistä ennen siirtymistään oksille.

Runas esiintymä ilmenee mesikasteena, joka tahrii raakileita.

kuihtumisesta toivotaan tietoja Luonnonvarakeskukselle viotuksen aiheuttajan selvittämiseksi.

Muuten raakileiden kehitys on paikoin häiriintynyt viileään säään aiheuttaman heikon pölytyksen seurauksena.

Vattukuriaisen viotus näyt-

tää jäävän vähäiseksi, toukkien ja viotusten esiintymistä tarkkaillaan poiminnan yhteydessä.

Uusien versojen runsaus ja rehevyys voi edesauttaa vatsunvarsisäskien ja vadelman versotaudin lisääntymistä, kasvuston ilmavuus vähentää riskiä.

LUONNONVARAKESKUS

Nyt Viljelijän säästöpossu rahoitus myös vaihtokoneisiin! Maksuaikaa koneille 30.6.2016 saakka!*

Viljelijän säästöpossu rahoitus on nyt saatavana vaihtokoneisiimme, joiden rahoitettava osuus on yli 12 000 € (sis. alv. 0%). Koskee vain uusia kauppoja. Lisätietoja ja tarkemmat kampanjaehdot myyjiltämme ja www.nhk.fi (*Vaatii rahoituspäättöksen)

Tutustu vaihtokoneisiimme www.nhk.fi!